

Таким чином, піддавши критиці роз'їзну та змішану систему земської медицини, з'їзд Конотопських лікарів 1881 р. вніс земським зборам певні пропозиції. А саме: земська лікарня ставила, перш за все, суспільну мету, а не особисту. Такі пропозиції надаються з'їздом лікарів через бажання поставити справу земської медицини на більш міцний і раціональний рівень. Зазначені пропозиції з'їзду лікарів Конотопська управа поставила на розгляд зборів 1882 р. і винесла рішення щодо того, що не всі умови підходять. Кардинальні зміни, за рішенням управи, «крайне незручні». Земські збори, прослухавши доповіді, погодились з тим, щоб вирішення цього питання відкласти до наступних зборів.

Таким чином, на думку В.В. Шеболдаєва, стан земської медицини у Конотопському повіті покращувався. Але найнагальніше питання – реорганізація медицини за принципом стаціонарної системи і створення 4 стаціонарних пунктів з лікарями – було відкладено на рік.

Отже, земська медицина була зовсім новим фактором, у якому наука і вища культура входять в безпосереднє спілкування з народним життям і народними потребами. Користь, вже надана, і та що буде надаватися в подальшому сільському населенню земською медициною, не може бути виражена якимись власне точними числами, але вона виявилася значною і різнобічною.

ВНУТРІШНЯ СЛУЖБА МАЛОРОСІЙСЬКИХ КІННИХ КОЗАЦЬКИХ ПОЛКІВ ПІСЛЯ ПОЛЬСЬКОГО ПОВСТАННЯ 1830 - 1831 рр.

Струць В.В., студент

Конотопська філія ПВНЗ «Європейський університет»

Участь українського козацтва Полтавської і Чернігівської губерній у приборканні Польського повстання 1830-1831 рр. та внутрішня служба після нього залишається питанням малодослідженим.

У розпалі боротьби російської влади з Польським національно-визвольним рухом початку 30-х рр. ХІХ ст. з козаків Полтавської і Чернігівської губерній почалося формування восьми кавалерійських полків. Малоросійському генерал-губернатору М. Г. Репніну наказувалося направити їх до Мінська в розпорядження

головнокомандуючого Резервною армією генерала від інфантерії графа П. О. Толстого.

Протягом вересня-жовтня 1831 р. вони несли службу у Віленській, Гродненській, Мінській та Білостокській губерніях. По завершенню польського повстання розпочалося поетапне переформування Малоросійських кінних козацьких полків. У жовтні 1831 р. частину полків було вирішено звільнити зі служби. Чотири з восьми, а саме 3, 4, 5 і 8-й, отримали наказ передислокуватися з Віленської, Гродненської, Мінської і Білостокської губерній на місця свого формування до наступних вказівок військового командування. За збірні пункти слугували великі міста: Мінськ, Білосток, Вільно. На збір розміщених по містечках і селах козацьких команд, а також на приготування до відправлення потребувався деякий час, отож полки могли вирушити в похід лише після декількох тижнів з дня отримання наказу, тобто не раніше середини листопада.

Малоросійські козацькі полки не перебували на території Польщі й не використовувалися в сутичках з головними силами повстанців. Їх внесок у приборкання Польського повстання стосувався виконання ролі внутрішніх військ в Західних російських губерніях.

Після направлення полків в Чернігівську і Полтавську губернії, козаки деякий час знаходилися в розпорядженні полкового начальства й квартирувалися в містах і селах згаданих губерній. За словами генерал-губернатора М. Г. Репніна, цей тимчасовий розпуск по домівках був ознакою уваги й пошани з боку монарха до козаків і офіцерів за їх труд і готовність захищати Вітчизну.

У липні 1832 р. ще два Малоросійські полки (6 і 7-й) за вказівкою Віленського тимчасового військового губернатора князя М.А. Долгорукого відправилися з Віленської і Мінської до Чернігівської губернії. Після деякого часу, що потрібен був на збори, козацькі полки у вересні вирушили в похід на батьківщину; 6-й з Мінська, а 7-й з Росієн.

Протягом першої половини 1832 р. командир 7-го полку підполковник Стоцький обіймав посаду начальника тимчасового поліцейського управління Росієнського повіту, що підтверджує тезу про те, що козацькі підрозділи використовувалися місцевою адміністрацією в якості додаткових поліцейських сил для підтримання стабільності в Західних російських губерніях. Свої посадові повноваження напередодні передислокації підполковник Стоцький

передав майору Бобохову, командиру 2-го полку, що залишався для продовження служби у Віленській губернії. Про високі ділові якості, професіоналізм і наполегливість Стоцького під час виконання обов'язків начальника тимчасового поліцейського управління свідчать слова Віленського тимчасового військового губернатора князя М. А. Долгорукова: "Я вважаю для себе за честь засвідчити особливу мою вдячність за труди, завзяття й повагу, які Ви проявили для зберігання спокою й законного порядку в Росієнському повіті... Про винагороду Ваших заслуг я обов'язково подам клопотання". Пости, що залишили козаки, займалися підрозділами гарнізонних військ або солдатами інвалідних команд.

Після повернення в Чернігівську губернію козаків 6 і 7-го полків не розпустили по домівках. Вони разом з козаками 3, 4, 5 і 8-го полків, що донедавна знаходились у тимчасовій відпустці, були призвані знову на військову службу. Такого розвитку події набули внаслідок імператорського указу "Про обов'язки малоросійських козаків відносно військової служби та інших повинностей" від 25 червня 1832 р.

Керівник: Кузьмін Д.В., *ст. викладач*

ОБРАЗ НАЦІОНАЛЬНО-ВИЗВОЛЬНОЇ ВІЙНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ В РОСІЙСЬКІЙ НАУКОВО- ПОПУЛЯРНІЙ ЛІТЕРАТУРІ

Батюта Я.А., *студентка*

Конотопська філія ПВНЗ «Європейський університет»

Дієвим засобом формування історичної пам'яті є науково-популярна та художня література. Науково-популярний жанр у ділянці історії української Національно-визвольної війни виникає в другій половині ХІХ ст. Осьовим сюжетом для створення більшості відповідних праць була постать Богдана Хмельницького. Власне крізь призму життєпису українського гетьмана й розглядаються події війни. Однак у хронологічно перших двох науково-популярних творах, які до належали російським дослідникам першої руки, знаходимо загальні нариси про війну, вмонтовані в канву "історій" про інші сторінки минулого Російської імперії чи її окремих складових.